

Flora- en faunawet biedt ruimte voor baggerwerk

Themadag Baggernet op 24 mei 2012

In samenwerking met Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Uitgebreid verslag

Na de ontvangst met koffie in het theatercafé van de Goudse Schouwburg, wordt de Baggernet-bijeenkomst in de Grote Zaal geopend door dagvoorzitter en Baggernet-coördinator Wim Drossaert. Hij verwelkomt de in groten getale gekomen aanwezigen en bedankt Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden voor het mede mogelijk maken van deze dag.

Hij legt uit dat vandaag een follow-up is van de Baggernetdag van 19 januari jl., waarop vooral werd stilgestaan bij de problematiek van baggeren onder de Flora- en Faunawet. Vandaag zal echter vooral worden ingegaan op de mogelijke (maatwerk-)oplossingen voor deze problematiek. Vanmorgen wordt hierover een aantal presentaties gegeven en vanmiddag is er een excursie naar een tweetal baggerdepots nabij Schoonhoven.

De eerste spreker is Erik Punt, bestuurder van de Vereniging van Waterbouwers. Erik gaat in zijn presentatie terug naar de Baggernetdag van 19 januari. Hem staat als hoofdconclusie van de dag bij, dat de F&F-wet zelf veel ruimte biedt, maar dat de Gedragscode deze ruimte beperkt. Verder werd op de dag duidelijk dat een gebiedsdekkende inventarisatie, die voor een opdrachtgever een voordelige manier is om een heel gebied in kaart te brengen, in kleine projecten vaak leidt tot belemmering van de uitvoering door de opdrachtnemer.

Voor een gezonde bedrijfsvoering is continuïteit van groot belang: Als je 2,5 maand niet kunt werken verlies je 20% van je productiecapaciteit. De Gedragscode maakt het de aannemer hier niet gemakkelijk. Met een projectspecifieke i.p.v. een gebiedsdekkende inventarisatie, creëer je al wat meer ruimte en met een volledige ontheffing zou je de volledige ruimte weer kunnen benutten. Gezien de veelal beperkte tijd en budget, is het van wederzijds belang om de in de wet geboden ruimte te benutten: het is zowel economisch als ecologisch beter om uitvoeringspieken te vermijden. Erik haalt hier een voorbeeld uit de presentatie van Erwin Witteman van Hhs Rijnland aan, waaruit blijkt dat hun jaarlijkse baggerinspanning tot 2020 moet worden verdubbeld van 0,5 Mm³ naar 1 Mm³ om hun doelstellingen te halen. Het beleid van Hhs Rijnland om tussen 15 maart en 1 juni niet baggeren maakt dit niet eenvoudig. De Vereniging van Waterbouwers propageert daarom om ruimte in het bestek te laten, om de aannemer de keuzes te laten maken en om te handhaven op de benodigde maatregelen.

Erik heeft verder goed nieuws voor de korte termijn: de Vereniging heeft overeenstemming met de Unie van Waterschappen over het, onder voorwaarden, deblokkeren van de 3^e voorkeursperiode. Er wordt gezamenlijk een richtlijn opgesteld, waarin minimale eisen worden opgenomen waaraan een opdrachtnemer dient te voldoen om in deze periode door te mogen werken. Gedacht wordt hierbij aan een bepaalde ecologische minimum-opleiding van het personeel, dan wel het verplicht inschakelen van een ecologisch adviesbureau.

Met de uitwerking van de minimale eisen zijn de UvW en de Vereniging nog niet gestart. Uit de zaal wordt meegegeven dat er al eisen aan ecologen zijn geformuleerd voor het verkrijgen van een F&F-wet ontheffing. Erik geeft aan dat het dan niet moeilijk moet zijn om hierop aan te haken, maar geeft ook aan dat het hier gaat om het vooraf afspreken van het deblokkeren van de 3^e voorkeursperiode. Een knelpunt is hierbij wel dat de opdrachtgever vaak het zekere voor het onzekere neemt en in het bestek opneemt dat er in de periode 15 maart tot 1 juni niet gewerkt mag worden.

Voor de lange termijn is afgesproken om met de UvW en ecologische adviesbureaus een nieuwe Gedragscode op te stellen met als uitgangspunt het jaarrond uitvoeren van werkzaamheden op een

ecologisch verantwoorde wijze. De UvW en de Vereniging van Waterbouwers nemen het initiatief voor de nieuwe Gedragscode. De verwachting is echter dat de huidige Gedragscode nog wel enkele jaren van kracht zal blijven.

De tweede spreker is Walter van der Aart van de gemeente Utrecht. Hij gaat in op de vraag 'moeten of willen we rekening houden met de flora en fauna bij het baggeren in de gemeente Utrecht?'. De gemeente Utrecht heeft, net als veel andere organisaties, een Gedragscode opgesteld. Het doel van de Gedragscode van de gemeente Utrecht is om het werken met de bepalingen van de F&F-wet eenvoudiger te maken. Het voordeel van de Gedragscode is, dat je de risico's op schade kunt beperken en dat de administratieve lasten worden beperkt. In de Gedragscode van de gemeente Utrecht ligt de verantwoordelijkheid bij de opdrachtgever en zijn de verschillende stappen zeer gedetailleerd beschreven, met veel vraag om terugkoppeling. De gemeente Utrecht heeft ondervonden dat een tijdige voorbereiding ruimte geeft in de uitvoering: Zorg daarom dat alle onderzoeken op de plank liggen en dat je vooraf draagvlak hebt gecreëerd bij de verschillende omgevingspartijen. Creëer de juiste verwachtingen: er zal altijd enige verstoring zijn. Zorg ook voor een vraagbaak waar mensen terecht kunnen. Tenslotte: maak gebruik van elkaars (opdrachtgever en opdrachtnemer) creativiteit.

In de uitvoering wordt de creativiteit van de aannemer benut door een resultaatsverplichting in het bestek op te nemen. Laat hem ook tijdens de uitvoering meedenken over het creëren van win-win situaties. Stem ook tijdens de uitvoeringsfase tijdig af: ga met de uitvoerder en eventueel een ecologisch adviseur een week voor het werk begint op locatiebezoek, beoordeel de actuele situatie en leg eventuele wijzigingen in uitgangspunten vast. Blijf ook tijdens de uitvoering nadenken over de volgorde van de werkzaamheden. Soms kun je vismigratie bewerkstelligen op een andere manier dan vooraf voorzien (door bijvoorbeeld eerst duikers te reinigen). Verder is het goed om informatie breed te delen, ook met de mensen die het werk uitvoeren: waarom doen we dit, wat is een zwanenmossel, etc.? Maak ook van de F&F een vast agendapunt in de bouwvergadering en leg vast hoe je tot bepaalde stappen en keuzes gekomen bent. Leg niet alleen afwijkingen vast, maar ook wanneer je conform de plannen hebt gewerkt.

Walter besluit zijn presentatie met aantal voorbeelden: een te dempen watergang die eerste leeggevist moest worden, een volkstuincomplex die voor het baggeren gesnoeid wordt, waarmee broeden wordt voorkomen en het baggeren en aanleggen van beschoeiing in de Klopvaart. De beschoeiing werd in de winter op enkele meters afstand uit de steile oever aangelegd, waardoor de karakteristieke populieren op de oever konden worden gespaard. Bijkomende voordeel voor toekomstig baggerwerk is dat er een natuurlijke vluchtruimte voor de fauna is gecreëerd. Terugkomend op de beginvraag 'moeten of willen', is Walter's ervaring dat met 'willen' de gewenste resultaten gemakkelijker worden gehaald dan met 'moeten'. Rekening houden met flora en fauna wordt dan meer een uitdaging dan een knelpunt en hoeft de uitvoering niet in de weg te zitten. Op de vraag of de Gedragscode al tot positieve ontwikkelingen in flora en fauna heeft geleid, geeft Walter aan dat de monitoringgegevens in een ecologische atlas worden opgenomen, maar dat het nog te vroeg is om uitbreiding van soorten te constateren. Onder de gedragscode zijn de gebaggerde hoeveelheden min of meer gelijk gebleven tot iets toegenomen, maar de winst zit hem er vooral in dat het gemakkelijker is geworden om werken uit voeren omdat er tijdiger onderzoek wordt gedaan. Dit gebeurt 1 tot 1,5 jaar voor uitvoering, zodat het onderzoek ook niet ouder is dan de vereiste 3 of 5 jaar.

De derde spreker is Paul Boddeke van Bureau Waardenburg. Hij gaat in zijn presentatie in op de vraag hoe je in de praktijk maatwerk kunt leveren in de omgang met de F&F-wet. Hij gaat daarbij met name in op maatwerk voor vogels, omdat juist deze in de 3^e voorkeursperiode 'lastig' kunnen zijn. Hij legt uit dat de F&F-wet in essentie niet heel moeilijk is: er is een zorgplicht die voorschrijft dat je schade aan planten en dieren redelijkerwijs dient te voorkomen en er is een aantal verboden handelingen, waarvoor ontheffing kan worden aangevraagd. Ontheffing kan worden verleend als je compenserende maatregelen neemt. Hij legt uit dat de Gedragscode in principe heel nodig en nuttig

was, want hiermee kon worden voorkomen dat voor eenzelfde baggerwerk telkens opnieuw ontheffing moest worden aangevraagd. Ook geeft de Gedragscode richting aan hoe om te gaan met de verboden uit de F&F-wet. Echter, de Gedragscode is, onvermijdelijk, als generiek instrument opgesteld. Voor de praktijk is echter bijna altijd maatwerk nodig om ruimte in de uitvoering te creëren. Een belangrijke stukje maatwerk betreft de vraag 'komt de soort eigenlijk wel voor in deze specifieke watergang?': Het voorkomen van een soort in een gebied betekent nog niet dat hij in elke watergang voorkomt. Een ander soort maatwerk is het in tijd en ruimte faseren van werkzaamheden. Een belangrijke voorwaarde voor maatwerk is het op tijd beginnen met je ecologisch onderzoek: Begin niet pas als de planning al is vastgelegd en overleg met partijen al bijna niet meer mogelijk is. Ook belangrijk is om alles wat je doet goed vast te leggen, zodat je aan Handhaving kunt verantwoorden waar je mee bezig bent.

Op de vraag of je onder de Gedragscode jaarrond kunt baggeren is Paul's antwoord ronduit 'Nee, dat kan niet'. Alleen voor primaire waterschapstaken kan hiervan, onder voorwaarden, van worden afgeweken. Je kunt wel, buiten de gedragscode om, ontheffing aanvragen, maar dan moet je wel rekening houden met de wettelijke termijnen. Als je geen verbodsbepalingen overtreedt, heb je nog met de Gedragscode, noch met de F&F-wet te maken, maar je zult dan wel zeer goed moeten onderbouwen dat je daadwerkelijk geen verboden overtreedt. Ook moet de opdrachtgever (waterschap of terreinbeheerder) hier mee willen instemmen, want deze heeft het laatste woord. Paul geeft vervolgens twee voorbeelden van maatwerk. Bij een baggerwerk in een woonwijk met parkdelen in Gouda bleek een aantal beschermde vissoorten slechts in 1 watergang voor te komen, dus in de andere watergangen kon in principe zonder problemen worden gebaggerd. Een andere vorm van maatwerk in dit baggerwerk betrof het uithangen van nestvlotjes op de al gebaggerde delen waar meerkoeten en andere watervogels naartoe konden migreren, na het uitbroeden op hun oorspronkelijke nest. Op deze manier werden over het hele seizoen 33 broedsels gered. Het gebruik van nestvlotjes is overigens niet voor alle soorten vogels in de buurt van water mogelijk. Voor rietgors of karekiet moeten andere maatregelen worden genomen.

Paul legt uit dat verstoring en maatregelen per broedvogel en situatie verschillen: de afstand tot het nest, de broedperiode en niet alle verstoring is altijd echte verstoring.

De conclusie van Paul is dat onderzoek meer mogelijk kan maken. Soms moet echter worden vastgesteld dat niet alles wat men wil ook (kosteneffectief) kan. Onderzoek moet hierbij niet te lang op de plank blijven liggen omdat anders de feitelijke situatie al kan zijn veranderd.

Paul roept tenslotte waterschappen en terreinbeheerders op om de mogelijkheid te bieden onderbouwd af te wijken en hij roept baggerbedrijven op om hun bevindingen vast te leggen en te zorgen dat ze kunnen onderbouwen waarom ze zouden mogen afwijken.

Op de vraag of de Gedragscode en de F&F-wet al tot positieve ontwikkelingen in flora en fauna hebben geleid, antwoordt Paul dat de instrumenten steeds beter gaan passen op de werkelijkheid, maar dat je nu nog niet kunt zeggen dat het met bepaalde soorten veel beter gaat dankzij de F&F-wet.

De vierde spreker is Jasper Arntz, adviseur waterbeheer en ecologie bij TAUW. In zijn presentatie gaat hij in op de vraag hoe Hhs De Stichtse Rijnlanden omgaat met de F&F-wet bij het baggeren en op een methode waarmee je onderbouwd jaarrond kunt baggeren. Hij gaat even kort in op de recentelijk weer goedgekeurde Gedragscode, waarin de drie voorkeursperioden ongewijzigd zijn gebleven. Hhs De Stichtse Rijnlanden hebben op basis van de Gedragscode zowel organisatorische als inhoudelijke maatregelen genomen. Onder de organisatorische maatregelen vallen het altijd (laten) doen van ecologisch onderzoek, het opstellen van een ecologisch werkplan en het opslaan van alle waarnemingen in een database. Onder de inhoudelijke maatregelen vallen het opstellen van een ecologisch werkprotocol, dat het duidelijker maakt voor de aannemer waar hij nu werkelijk rekening mee moet houden. In het werkprotocol is ook een aantal standaard schadebeperkende maatregelen opgenomen. Hhs spaart verder standaard 25% van het werkgebied, hetzij in de lengte van de watergangen, hetzij in de breedte.

Met deze maatregelen heeft Hhs het werken tussen 1 juni en 15 maart mogelijk gemaakt, maar is er nog wel steeds sprake van een 3^e voorkeursperiode. Door het in het hele beheersgebied voorkomen van de Bittervoorn en de Kleine modderkruiper, kan dit voor problemen zorgen. Dit betreft zowel problemen voor de aannemer als voor Hhs: Beide partijen krijgen te maken met hogere kosten en soms leidt het niet jaarrond kunnen baggeren tot een baggerachterstand.

M.b.t. periodisering van baggeren, constateert Jasper dat het in principe goed is om in gevoelige perioden niet te baggeren, maar dat je niet uit het oog moet verliezen dat je juist baggert om de waterkwaliteit te verbeteren. Verder stelt hij dat baggeren altijd tot schade leidt, maar dat je zelf in de hand hebt hoeveel schade je veroorzaakt. Hij haalt hierbij de hoofddoelstellingen van de F&F-wet aan: het waarborgen van een gunstige staat van instandhouding van een soort, het zorgen voor een voldoende functioneel leefgebied en de zorgplicht om schade te voorkomen of zo klein mogelijk te laten zijn. Hij stelt hierbij dat deze eisen uit de F&F-wet het baggeren in de 3^e voorkeursperiode niet per se onmogelijk maken. Om dit te onderbouwen, heeft Jasper de methode EMVU (Ecologisch Meest Voordelige Uitvoering) bedacht. Hierin wordt zowel naar de verspreiding als naar de dichtheid van vissen en amfibieën gekeken en wordt de ecologische kwaliteit per deelgebied bepaald. Hiervoor is dus altijd ecologisch onderzoek nodig, maar dit hoeft niet vlakdekkend te zijn. Criteria waarmee EMVU een gebied in kaart brengt, zijn: waterdiepte, bodemsubstraat, verontreiniging, oeverinrichting, vegetatie (soort en bedekking), watersysteem, EHS en aantal soorten. Niet al deze criteria hoeven in elk gebied relevant te zijn.

Jasper laat vervolgens twee voorbeelden van projecten in het beheersgebied van Hhs De Stichtse Rijnlanden zien, waarin m.b.v. het EMVU-concept deelgebieden konden worden onderscheiden waar jaarrond kon worden gebaggerd en deelgebieden waar het beter was om te periodiseren.

Jasper nuanceert de methode door aan te geven dat beperkingen door broedvogels, te lage watertemperatuur of een te goede habitatkwaliteit ook onder EMVU geldig blijven. Ook biedt EMVU de mogelijkheid om juist in bepaalde watergangen strenger te zijn dan de Gedragscode voorschrijft en een 'stapje extra te doen'.

Voor de toekomst hoopt Jasper dat de EMVU-methode niet slechts op ad-hoc basis maar juist beheersgebied-breed wordt toegepast en dat baggerplannen hierop zullen worden aangepast.

Jasper concludeert tenslotte dat je met EMVU voldoet aan de zorgplicht en dat je daarom met EMVU zowel ecologisch als juridisch verantwoord aan de slag kunt. Wel lijkt EMVU vooral in een gevarieerd plangebied, met veel verschillende habitats, de beste toepassingsmogelijkheden te hebben. Jaarrond baggeren is misschien niet overal mogelijk, maar overal is wel een plek te vinden waar je wel jaarrond kunt baggeren. Met EMVU is er daarom sprake van een win-win situatie.

Op de vraag wat Hhs De Stichtse Rijnlanden uniek maakt, antwoordt Jasper dat ze niet bang zijn en niet per se de 3^e voorkeursperiode blokkeren. Er zijn wel andere waterschappen die ook deze kant op bewegen, maar dat zijn er nog niet veel. Uit de zaal wordt verder de suggestie gedaan om alle ecologische informatie die met dit soort projecten verzameld wordt, centraal op te slaan, mede om de Gedragscode later te kunnen evalueren. Dit lijkt nog niet het geval te zijn.

De vijfde spreker is Reint Buiters van de Stichting CROW. In zijn presentatie gaat hij in op de relatie tussen baggeren en de F&F-wet aan de ene kant en de systematiek om RAW-bestekken te maken aan de andere kant. Enige tijd geleden is de RAW-werkgroep 'Kleinschalig baggerwerk', op verzoek van de Vereniging van Waterbouwers en de Unie van Waterschappen, opgericht. In de werkgroep zijn overheid, opdrachtgevers, aannemers en adviesbureaus vertegenwoordigd. De werkgroep heeft de opdracht gekregen om kleinschalig baggerwerk in hoofdstuk 18 een herkenbare plaats in de RAW-systematiek te geven. De werkgroep heeft de resultaatbeschrijvingen hiervoor in concept gereed. Dit wordt nog aangevuld met beschrijvingen in hoofdstuk 64 van F&F-maatregelen tijdens baggerwerken, zoals het uitvoeren van metingen/controles van flora en fauna, het opstellen van rapporten en protocollen en het toepassen van verschillende ecologische maatregelen. De technische bepalingen zijn nog in ontwikkeling. De werkgroep verwacht hoofdstuk 18 eind 2012 ter visie te kunnen leggen, zodat het in 2013 beschikbaar is voor gebruik in RAW-bestekken.

Naast de werkgroep 'Kleinschalig baggerwerk' is er recentelijk ook een CROW-werkgroep 'Maatregelboek Flora- en Faunawet' opgestart, waarin onder andere een aantal gemeentes, baggeraars en Waternet zijn betrokken. Het Maatregelboek is gericht op de openbare ruimte, waaronder watergangen, zal praktische kennis en ervaring bundelen en zal relevante adviezen bevatten voor de werkvoorbereiding en de uitvoering. Het Maatregelboek zal ook digitaal raadpleegbaar worden en verwijzingen bevatten naar de RAW-systematiek en andersom. Het detailniveau van het Maatregelboek zal meer op het niveau van globale functionele specificaties komen te liggen dan op het detailniveau van bijvoorbeeld nestvlotjes. Het Maatregelboek is naar verwachting in 2013 klaar, net als de afstemming van de RAW op de vernieuwde hoofdstukken en het Maatregelboek.

Dagvoorzitter Wim Drossaert vat de ochtend samen met de constatering dat we veel voorbeelden hebben gezien van hoe je binnen het baggeren om kunt gaan met de F&F-wetgeving, inclusief een aantal zeer praktische maatregelen.

Gilbert Boerekamp van Bodem+ en het projectteam Baggernet zet Wim Drossaert, als afscheidnemend voorzitter, nog even in het zonnetje, waarbij hij Wim's geheugen test over de meer dan 10 jaar een 33 bijeenkomsten dat hij voorzitter van Baggernet was. Wim's eerste Baggernetdag als voorzitter was in 2000 bij de Nieuwkoopse Plassen, wat tegelijkertijd de eerste keer was dat iemand van een Ministerie (Garnt Arbouw, VROM) het rijksbeleid ten aanzien van waterbodems en baggeren toelichtte. Wim ziet dit als een belangrijk moment omdat dit het begin van de dialoog tussen het (rijks)beleid en de praktijk markeerde.

Naast zijn eerste keer in Nieuwkoop, vond Wim de bijeenkomst in de Oostwaardhoeve een mooie dag, waar men wilgen op (verontreinigde) bagger liet groeien.

Wim geeft de nieuwe voorzitter de tip om de formule te behouden ('s morgens presentaties, 's middags excursie) en de bijeenkomsten informeel, laagdrempelig en gratis te houden. Vraag mensen uit de praktijk om hun verhaal te houden. En vergeet niet: het gaat niet alleen om de inhoud, het is ook een netwerkdag!

Gilbert bedankt Wim voor zijn jarenlange inzet met een bos bloemen en een paar persoonlijke attenties van de mensen uit het projectteam.

Gilbert meldt vervolgens dat men Kees Vonk, directeur Watersystemen bij Waterschap Rivierenland, bereid heeft gevonden het voorzittersstokje van Wim over te nemen.

Tenslotte bedankt hij ook Marjan Euser en Guido Ritskes voor hun inzet voor Baggernet in het algemeen en de organisatie van deze dag in het bijzonder en nodigt iedereen uit voor de borrel ter gelegenheid van het afscheid van Wim Drossaert.

Na de borrel wordt per bus vertrokken richting Schoonhoven. Nabij Cabauw wordt het doorgangsdepot Willige Langerak bezocht en aan de NO-rand van Schoonhoven het weilanddepot Schoonhoven.

Bij het doorgangsdepot Willige Langerak geven depotbeheerder Eric-Paul 't Hart en teamleider Freek Visser uitleg over het depot en over het baggerprogramma in relatie tot de doorgangsdepots. Eric-Paul licht toe dat het depot oorspronkelijk door Hhs De Stichtse Rijnlanden is aangelegd voor Wbb klasse 1 t/m 4 baggerspecie. Het doorgangsdepot dient om de baggerspecie te ontwateren en waar mogelijk te hergebruiken, voornamelijk in de wegenbouw. Het depot bestaat uit 6 vakken, gelegen aan een 'landingsbaan' bestraat met stelconplaten. Het beslaat in totaal 5 ha en heeft een capaciteit van 30.000 m³ per jaar. Onder het gehele depot ligt 0,5 m drainagezand met daarin een drainagesysteem. Het drainagewater wordt gecontroleerd op verontreinigingen en kan indien nodig op het riool worden geloosd i.p.v. op het oppervlaktewater. Sinds de ingebruikname in 2006 hoefde echter slechts eenmaal gebruik te worden gemaakt van deze optie. Het depotvak voor de meest verontreinigde specie is aan de onderzijde afgedicht met folie. Doordat de standaard HDPE-folie niet

sterk genoeg bleek bij het storten vanuit vrachtwagens , is uiteindelijk gebruik gemaakt van Sarnafil-folie, een sterk en zeer rekbaar folie.

Freek licht toe dat na de wijziging van de wetgeving m.b.t. hergebruik van baggerspecie (Bbk) er veel minder aanbod van baggerspecie is voor het doorgangsdepot. Dit, omdat er nu veel specie in gewone weilanddepots kan worden ontwaterd. Op het terrein is ook een zeer grote ruimte voor de opslag van droge grond (ontwaterde specie) maar door het gewijzigde toetsingskader kan hier nauwelijks meer gebruik van worden gemaakt. In dit kader stipt Freek ook de discussie aan die tussen het IPO en de UvW loopt ten aanzien van bodembeschermende maatregelen bij dergelijke depots. Er zijn provincies die bij klasse B baggerspecie, naast bovengenoemde maatregelen (drains met zand), ook HDPE-folie eisen. Voor het waterschap zou dit betekenen dat de meeste depots dan opgeheven zouden gaan worden.

Bij het weilanddepot Schoonhoven, één van de zeven weilanddepots van Hhs De Stichtse Rijnlanden, geven Hendrik Vonk Noordergraaf van Schilder Bagger- Hei- en Grondwerken en Jasper Arntz van TAUW, namens Hhs De Stichtse Rijnlanden en Ton van Bragt van Hhs De Stichtse Rijnlanden, uitleg. Het depot beslaat 3 ha en moet de 30.000 m3 verspreidbare baggerspecie die Schilder uit de watergangen in de directe omgeving baggert, ontvangen. Deze specie blijft hier na ontwatering liggen. De 1600 m3 niet-verspreidbare baggerspecie (klasse A en klasse B) die bij de baggerwerkzaamheden vrijkomt, gaat naar het doorgangsdepot Willige Langerak en 700 m3 (klasse NT) gaat naar rechtstreeks naar een verwerker. De baggerwerkzaamheden worden volgens het in de ochtend gepresenteerde EMVU-concept uitgevoerd, hetgeen betekent dat een deel van de watergangen jaarrond kan worden gebaggerd. Jasper laat zien dat er in de specie weliswaar zwanenmossels (voorwaarde voor het voorkomen van Bittervoorn) worden aangetroffen en dat ook niet uit te sluiten is dat er Kleine modderkruipers in de te baggeren watergangen aanwezig zijn, maar legt uit dat men door toepassing van het EMVU-concept nog wel kan baggeren. Naast het weilanddepot demonstreert firma Schilder het baggeren met een zuigboot.

Na de bezichtiging van beide depots wordt iedereen weer netjes door de bussen afgezet bij de Goudse Schouwburg en komt alweer een interessante en leerzame Baggernetwerkdag ten einde. Met een opkomst van ruim 250 deelnemers uit alle geledingen van de baggerwereld, vijf interessante presentaties met oplossingen voor de praktijk van baggeren onder de F&F-wet en de Gedragscode en het veldbezoek aan de depots, mag de dag met recht een succes worden genoemd.

Verslaglegging door Dick Bakker, Geotrema